

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENTIAT

**PROGRAM LA
MODULUL DE
CARDIOLOGIE
pentru rezidențiat
specialitatea GERIATRIE**

Codul specialității: 0912.1.19 (conform ord. MS RM 175/2015)

Durata de studii: 4 ani

Chișinău

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/10	

I. SCOPUL SPECIALITĂȚII

Scopul principal în pregătirea postuniversitară a medicilor rezidenți la modulul de Cardiologie constă în însușirea cunoștințelor de bază în cardiologie, diagnosticul situațiilor clinice de urgență și acordarea ajutorului necesar până la consultul specialistului, acumularea deprinderilor practice, concomitent cu aprofundarea continuă a cunoștințelor teoretice.

OBIECTIVELE DE FORMARE:

Enumerarea obiectivelor

✓ ***La nivel de cunoaștere și înțelegere:***

- să cunoască variantele clinico-evolutive (tipice și atipice) ale patologiei cardiovasculare;
- să înțeleagă principiile de management al pacienților cu multiple comorbidități.

✓ ***La nivel de aplicare***

- să practice medicina bazată pe dovezi;
- să poată suspecta patologia cardiovasculară;
- să poată diagnostica situațiile de urgență cardiovasculară
- să poată determina o patologie cardiovasculară la examenul electrocardiografic, ecocardiografic
- să aplique cunoștințele acumulate în tratamentul stărilor de urgență la pacienții cu patologie cardiovasculară;
- să analizeze rezultatele consulturilor altor specialiști și să le integreze în strategii de diagnostic, tratament și îngrijire pentru pacientul individual;
- să poată formula recomandări clinice medicale, aspect de educație medicală a pacienților, informarea populației despre metodele de profilaxie a bolilor cardiovasculare.

✓ ***La nivel de integrare***

- să evaluateze severitatea și să prognozeze evoluția maladiilor cardiovasculare;
- să poată selecta investigațiile necesare la pacientul concret;
- să poată interpreta rezultatele examenelor paraclinice la pacientul cardiovascular;
- să poată interpreta corect rezultatele altor investigațiilor paraclinice;
- să aplique cunoștințele acumulate în abordarea holistică și tratamentul pacientului cu boli complexe, cu multimorbidități, ținând cont de principiile etice și luând în considerare toți factorii psihosociali și medicali pentru a ameliora calitatea vieții.

II. CONȚINUTUL DE BAZĂ A PROGRAMEI DE INSTRUIRE LA MODULUL DE CARDIOLOGIE

A. PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR SI LUCRĂRIILOR PRACTICE

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
Modul conex: CARDIOLOGIE							
1.	Examinarea primară. Anamneza pacientului cu patologie cardiovasculară.	2	1	1	4	3	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție: **09**

Data: **08.09.2021**

Pag. 3/10

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
2.	Factorii de risc și patologia cardiovasculară. Prevenția bolilor cardiovasculare – evaluarea și managementul riscului.	2	1	1	4	3	7
3.	Electrocardiografia. Prințipiile fundamentale.	2	1	1	4	3	7
4.	Electrocardiograma normală.	-	2	2	4	3	7
5.	Electrocardiograma patologică.	2	1	1	4	3	7
6.	Electrocardiograma patologică (continuare)	-	2	2	4	3	7
7.	Hipertensiunea arterială.	2	1	1	4	3	7
8.	Hipertensiunea arterială (continuare).	-	2	2	4	3	7
9.	Hipertensiunea arterială secundară.	2	1	1	4	3	7
10.	Hipertensiunea arterială secundară(continuare).	-	2	2	4	3	7
11.	Cardiopatia ischemică. Sindroame coronariene cronice.	2	1	1	4	3	7
12.	Cardiopatia ischemică. Sindroame coronariene cronice (continuare).	-	2	2	4	3	7
13.	Sindromul coronarian acut. Angina instabilă.	2	1	1	4	3	7
14.	Angina instabilă (continuare).	-	2	2	4	3	7
15.	Infarctul miocardic acut. Infarctul miocardic cu supradenivelarea segmentului ST.	2	1	1	4	3	7
16.	Infarctul miocardic acut. Infarctul miocardic cu supradenivelarea segmentului ST.	-	2	2	4	3	7
17.	Infarctul miocardic fără supradenivelarea segmentului ST.	2	1	1	4	3	7
18.	Reabilitarea pacienților cu afecțiuni cardiovasculare.	2	1	1	4	3	7
19.	Reabilitarea pacienților cu afecțiuni cardiovasculare (continuare).	-	2	2	4	3	7
20.	Cardiomiopatiile.	2	1	1	4	3	7
21.	Cardiomiopatiile (continuare).	-	2	2	4	3	7
22.	Miocarditele.	2	1	1	4	3	7
23.	Miocarditele (continuare).	-	2	2	4	3	7
24.	Patologia pericardică.	2	1	1	4	3	7
25.	Patologia pericardică (continuare).	-	2	2	4	3	7
26.	Tumorile primare ale cordului.	2	1	1	4	3	7
27.	Valvulopatiile.	2	1	1	4	3	7
28.	Valvulopatiile (continuare).	-	2	2	4	3	7
29.	Endocardita infecțioasă.Definiție. Clasificare. Diagnostic.	2	1	1	4	3	7
30.	Endocardita infecțioasă.Tratament.	2	1	1	4	3	7
31.	Insuficiența cardiacă. Clasificare. Fiziopatologie.	2	1	1	4	3	7
32.	Insuficiența cardiacă acută	2	1	1	4	3	7
33.	Insuficiența cardiacă acută și cronică.	2	1	1	4	3	7
34.	Hipertensiunea pulmonară.	2	1	1	4	3	7
35.	Aritmii cardiaice.	2	1	1	4	3	7
36.	Aritmii cardiaice (continuare).	2	1	1	4	3	7
37.	Moartea subită cardiacă.	2	1	1	4	3	7
38.	Moartea subită cardiacă (continuare).	-	2	2	4	3	7
39.	Șocul cardiogen.	2	1	1	4	3	7
40.	Șocul cardiogen (continuare).	-	2	2	4	3	7

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 4/10	

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminalare			
41.	Trombembolia venoasă. Embolia pulmonară.	2	1	1	4	3	7
42.	Embolia pulmonară (continuare).	-	2	2	4	3	7
43.	Tromboza venoasă profundă	2	1	1	4	3	7
44.	Bolile aortei.	2	2	1	4	3	7
	Bolile aortei (continuare).	-	2	2	4	3	7
	Total ore modul						324 ore 45 zile

B. DESCRIEREA DESFASURATĂ A MODULULUI CONEX 4CARDIOLOGIE

PLANUL TEMATIC

1. EXAMINAREA PRIMARĂ. ANAMNEZA PACIENTULUI CU PATOLOGIE CARDIOVASCULARĂ.

Antecedente eredocolaterale. Simptomele clinice ale bolii cardiace. Diagnostic. Istoricul în forme specifice de boală cardiacă. Evaluarea deficitului funcțional. Examenul fizic al aparatului cardiovascular. Notiuni generale. Toracele și abdomenul. Pulsul venos jugular. Măsurarea sfigmomanometrică a presiunii arteriale. Pulsul arterial. Examinarea cardiacă. Inspecția. Palparea zonei precordiale. Auscultația cordului: zgomotele cordului, suflurile cardiace.

2. FACTORII DE RISC ȘI PATOLOGIA CARDIOVASCULARĂ. PREVENTIЯ BOLILOR CARDIOVASCULARE – EVALUAREA ȘI MANAGEMENTUL RISCOLUI.

Definiția factorilor de risc. Evaluarea riscului în prevenția primară, interacțiunea multifactorială a riscului: tabele de scor a riscului. Fumatul. Dislipidemia. Diabetul zaharat. Hipertensiunea arterială. Activitatea fizică. Obezitatea. Alți factori (factorii psihosociali, homocisteina). Metodele nemedicamentoase și medicamentoase de combatere a factorilor de risc.

3. ELECTROCARDIOGRAFIA. PRINCIPIILE FUNDAMENTALE.

Prințipiile fundamentale. Înregistrarea derivațiilor. Sistemul de derivații electrocardiografice. Electrofiziologia și anatomia cordului. Anatomia sistemului conductor. Vascularizarea și inervarea inimii. Potențialul de repaos și acțiune. Funcțiile principale ale inimii. Particularități de electrofiziologie a miocardului. Axa electrică a cordului. Electrocardiograma normală. Unde, segmente, intervale ale electrocardiogramei normale. Analiza, particularități și concluzia electrocardiogramei normale.

4. ELECTROCARDIOGRAMA PATHOLOGICĂ.

ECG anormală. Anomalii atriale. Diagnosticul electrocardiografic al hipertrofiei (atriului drept, atrului stâng, ventriculului drept, ventriculului stâng, asociate). Electrocardiograma în blocurile sinoatriale și atrioventriculare. Disfuncția sau boala nodului sinusul. Diagnosticul electrocardiografic al blocurilor intraventriculare: bloc monofascicular, bloc bifascicular, bloc trifascicular. Extrasistolia și parasistolia. Clasificare. Mecanism de producere. Tachicardii paroxistice: sinoatriale, atriale, atrioventriculare, ventriculare, tachiaritmii la sindromul WPW. Mecanisme de producere. Diagnostic ECG. Diagnostic electrocardiografic în cardiopatia ischemică. (angina stabilă, angina instabilă, infarctul miocardic acut.). Electrocardiograma în alte patologii. Diselectrolitemii. Sindrom WPW. Sindrom Q-T alungit. Displazia aritmogenă de ventricul stâng. Sindromul Brugada.

5. HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ.

Definiție și clasificare. Gradația HTA. Grupuri de risc. Factori de risc. Boli asociate. Hipertensiunea

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 5/10	

arterială esențială. Epidemiologie. Factorii etiologici. Patogenia HTA. Factorii hemodinamici. Factorii neurogeni. Anomalii ale transportului transmembranar de ioni. Reactivitatea vasculară. Sistemul renin-angiotensină-aldosteron în HTA. Sistemele vasodepresoare și HTA. Rolul rinichiului în HTA. Modificări vasculare în HTA. Evaluarea bolnavului hipertensiv. Evaluarea clinică. Evaluarea de laborator. Evoluția și complicațiile HTA. Complicațiile vasculare. Complicațiile cardiace. Complicațiile renale. Complicațiile cerebrovasculare.

6. HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ SECUNDARĂ.

HTA secundară. Clasificare. HTA de cauză renală. HTA renovasculară. Hipertensiunea de cauză endocrină. Feocromocitomul. Hiperaldosteronismul primar. Sindromul Cushing. Alte cauze endocrine de HTA. HTA de cauză cardiovasculară. Coarctarea de aortă. HTA de origine medicamentoasă. Forme speciale de HTA. HTA la copii și adolescenți. HTA la vârstnici. HTA și sarcina. HTA la diabetici. Tratamentul HTA. Probleme generale. Tratamentul nefarmacologic. Tratamentul farmacologic. Managementul tratamentului antihipertensiv. Tratamentul formelor speciale de HTA. Ugențele hipertensive. Encefalopatia hipertensivă. Accidentele cerebrovasculare. Insuficiența ventriculară stângă. Accidentele coronariene acute. HTA cu evoluție accelerată și malignă. Criza de feocromocitom. Preeclampsia și eclampsia. Saltul tensional sever simptomatic. Tratamentul urgențelor hipertensive.

7. CARDIOPATIA ISCHEMICĂ. SINDROAME CORONARIENE CRONICE.

Noțiuni generale. Definiție. Clasificare. Epidemiologie. Etiologie. Fiziopatologie. Raportul necesar de oxigen (aportul de oxigen). Consecințele ischemiei miocardice. Fluxul sanguin coronarian și ischemia miocadică. Relația dintre aprovizionarea cu oxigen a miocardului și necesitățile acestuia. Influența stenozei asupra fluxului sanguin coronarian. Circulația coronariană colaterală. Ischemia miocardică. Modul de abordare a unui pacient cu durere toracică. Cauzele durerii acute toracice. Stratificarea inițială a riscului. Profilaxia primară și secundară a cardiopatiei ischemice. Factorii de risc. Sumarul recomandărilor. Provocările viitorului. Cardiopatia ischemică nedureroasă. Formele clinice specifice ale cardiopatiei ischemice nedureroase. Ischemia miocardică silentioasă. Angina pectorală cronică stabilă. Examen fizic și de laborator. ECG. Testul de efort. Holter ECG. Teste cu radionuclizi. Coronaroangiografia. Prognostic. Tratament: reducerea factorilor de risc, adaptarea activității. Tratament medicamentos. Tratamentul anginei pectorale și bolilor asociate (insuficiența cardiacă, hipertensiunii arteriale, etc). Revascularizarea mecanică. Angioplastia transluminală percutanată (indicații, riscuri, eficacitate). Pontaj (by-pass) aortocoronarian (indicații, riscuri, eficacitate).

8. SINDROMUL CORONARIAN ACUT. ANGINA INSTABILĂ.

Sindromul coronarian acut. Patofiziologie. Diagnostic. Evaluarea pacienților. Tratament. Prognostic. Angina instabilă. Patologie și fiziopatologie. Ateroscleroză coronară stenozantă și fisura plăcii de aterom. Factorii dinamici ai obstrucției. Clasificare. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic diferențial. Tratament. Prognostic. Angina Prinzmetal (fiziopatologie, diagnostic, tratament). Angina instabilă și infarctul miocardic acut fără supradenivelare de segment ST. Definiție și clasificare. Fiziopatologie. Prezentare clinică. Stratificarea riscului. Tratament medicamentos. Strategiile conservative vs. invazive. Angina Prinzmetal (variantă).

9. INFARCTUL MIOCARDIC ACUT. INFARCTUL MIOCARDIC CU/FĂRĂ SUPRADENIVELAREA SEGMENTULUI ST.

Infarctul miocardic acut. Epidemiologie. Factorii de risc. Morfofiziopatologie. Morfopatologia coronară în IMA. Modificările morfopatologice miocardice. Funcția sistolică și funcția diastolică a cordului. Mecanismele manifestărilor electrice în IMA. Fiziopatologia altor organe și sisteme în IMA. Tabloul clinic. Forme tipice și atipice. Factori precipitanți. Manifestări clinice la debut. Examenul fizic. Metode de diagnostic. Dinamica enzimelor serice. Date de laborator. Diagnostic electrocardiografic. Alte metode de diagnostic (EcoCG, tehnici imagistice etc). Complicațiile infarctului miocardic acut. Tulburări de ritm și de conducere. Tulburările hemodinamice. Complicațiile mecanice. Complicațiile tromboembolice. Ischemia miocardică postinfarct. Alte complicații ale IMA.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 6/10	

Diagnosticul diferențial al IMA. Diagnosticul diferențial cu angina pectorală stabilă și sindroamele coronariene acute. Diagnosticul diferențial al IMA cu prezentare atipică. Diagnosticul diferențial cu alte boli. Tratamentul infarctului miocardic acut. Faza prespital. Tratamentul în spital. Măsuri generale. Controlul durerii. Nitrații. Trombolitice. Anticoagulanțele și antiplaketarele. Beta blocantele. Standard actual al tratamentului infarctului acut de miocard. Alte preparate în infarctul miocardic necomplișat. Coronaroangiografia. Indicații, complicații. Cardiologia intervențională și bypassul aortocoronarian în IMA. Tratamentul complicațiilor. Programul de reabilitare. Prognostic. Tratamentul la externare (prevenția secundară postinfarct).

10. REABILITAREA PACIENTILOR CU AFECȚIUNI CARDIOVASCULARE.

Reabilitarea cardiacă contemporană. Baza dovezilor pentru reabilitarea cardiacă. Componentele programului de reabilitare cardiacă. Reabilitarea pentru restul populației. Relația cost-eficacitate a reabilitării cardiace. Managementul bolii.

11. CARDIOMIOPATHIILE.

Definiție. Clasificare. Cardiomiopatiile dilatative. Etiopatogenie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic. Evoluție, complicații prognostic. Tratament. Cardiompatia dilatativă idiopatică. Cardiompatia alcoolică. Cardiompatia peripartum. Cardiompatia aritmogenă de ventricul drept. Cardiompatia hipertrófică. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic. Evoluție, complicații prognostic. Tratament. Cardiompatia restrictivă și infiltrativă. Hemodinamica. Tablou clinic. Explorare. Diagnostic. Evoluție și prognostic. Forme speciale de cardiompatii restrictive și infiltrative. Endocardita Leffler. Endomiocardiofibroza. Sarcoidoza. Amilidozoa. Hemocromatoza. Boli infiltrative ereditare care produc cardiompatii restrictive. Boli endomiocardiale.

12. MIOCARDITE.

Etiologie. Clasificare. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări paraclinice. Diagnostic. Complicații. Tratament. Miocardite primare. Manifestări clinice. Criterii histologice în miocardite. Forme speciale de miocardite. Agenții specifici ce cauzează miocarditele. Infecția fungică a cordului. Afectarea toxică, chimică, imună și fizică a cordului. Miocardita în SIDA. Miocardita diferică. Miocardite prin hipersensibilizare. Miocardita cu celule gigante. Rejecția de allogrefă cardiacă.

13. PATOLOGIA PERICARDICĂ.

Anatomia și fiziologia pericardului. Forme clinice de boli ale pericardului. Pericardita acută. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Evoluție. Diagnostic. Tratament. Pericardita recidivantă sau recurrentă. Tamponada pericardică: Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Tratament. Formele etiologice de pericardită acută. Pericardita acută idiopatică și virală. Pericardita tuberculoasă. Pericardita infecțioasă sau purulentă. Pericardita fungică. Pericardita neoplazică. Pericardita uremică. Pericarditele în infarctul miocardic. Sindromul postpericardiotomic. Pericardita în boli ale țesutului conjunctiv. Pericardita indusă prin iradiere. Pericardita produsă de medicamente și prin procedee terapeutice. Pericardita cronică. Revărsatul pericardic cronic. Pericardita cu revărsat constrictivă. Pericardita calcară fără conștricție. Pericardita constrictivă. Etiologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic. Tratament. Alte boli ale pericardului.

14. TUMORILE PRIMARE ALE CORDULUI.

Tumorile cardiace primitive benigne. Mixoamele. Morfopatologie. Tablou clinic. Metode de explorare. Alte tumori benigne. Tumorile primitive maligne. Tumorile cardiace secundare. Prezentare clinică. Tehnicile de diagnostic. Opțiunile terapeutice și prognosticul.

15. VALVULOPATHIILE.

Stenoza mitrală. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic diferențial. Istoria naturală. Complicații. Tratament. Insuficiența mitrală. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic diferențial. Complicații. Tratament. Prolapsul

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 7/10	

valvei mitrale. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic diferențial. Complicații. Tratament. Stenoza aortică. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Stenoza aortică supravalvulară și subvalvulară. Diagnostic diferențial. Tratament. Insuficiența aortică. Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Insuficiența aortică acută. Diagnostic diferențial. Complicații. Tratament. Valvulopatiile tricuspidiene. Stenoza tricuspidiană. Insuficiența tricuspidiană. Valvulopatiile pulmonare. Stenozele pulmonare dobândite. Insuficiența pulmonară. Proteze cardiace valvulare.

16. ENDOCARDITA INFECTIOASĂ.

Epidemiologie. Etiologie. Patogenie. Morfopatologie. Fiziopatologia. Clasificare. Tablou clinic. Date de laborator. Diagnostic. Forme clinice. Complicații. Evoluție. Prognostic. Tratament. Profilaxie.

17. INSUFICIENȚA CARDIACĂ. CLASIFICARE. FIZIOPATOLOGIE. INSUFICIENȚA CARDIACĂ ACUTĂ ȘI CRONICĂ.

Noțiuni generale. Clasificare. Etiologie. Forme de insuficiență cardiacă. Fiziopatogenia IC. Tabloul clinic al insuficienței cardiaice. Examenul paraclinic în insuficiența cardiacă. Diagnosticul diferențiat. Complicații, evoluție, prognostic. Tratamentul insuficienței cardiaice. Mecanismele contractiei și relaxării cardiaice. Performanța contractilă a cordului intact. Evaluarea funcției cardiaice normale și anormale. Funcția sistolică a ventriculului stâng. Funcția ventriculului drept. Fiziopatologia insuficienței cardiaice. Mecanismele adaptive de scurtă durată. Remodelarea miocardică cronică. Fiziopatologia insuficienței cardiaice diastolice. Reglări neurohormonale, autocrine și paracrime. Aspekte clinice ale insuficienței cardiaice acute: edemul pulmonar, insuficiența cardiacă cu debit crescut. Formele și cauzele de insuficiență cardiacă. Manifestările clinice. Prognostic. Medicamentele utilizate în tratamentul insuficienței cardiaice. Managementul insuficienței cardiaice. Fiziopatologia insuficienței cardiaice cauzată de cardiomiopatia dilatativă primară sau secundară. Diagnosticul insuficienței cardiaice: determinarea etiologiei și prognosticul. Managementul insuficienței cardiaice acute. Managementul insuficienței cardiaice cronice. Circulația asistată în tratamentul insuficienței cardiaice. Contrapulsarea cu balon intraaortic. Dispozitive de asistență ventriculară. Transplantul de cord. Complicațiile postoperatorii. Transplantul de cord-pulmon. Edemul pulmonar acut. Fiziopatologie. Etiologie. Tablou clinic. Diagnostic. Tratament.

18. HIPERTensiunea PULMONARĂ

Noțiuni generale. Particularități circulației pulmonare normale. Morfopatologie. Etiologie și patogenie. Evaluarea clinică a pacienților cu hipertensiune pulmonară suspectată. Hipertensiunea pulmonară primară. Etiopatogenie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Istoria naturală și prognostic. Tratament. Hipertensiunea arterială pulmonară asociată cu cardiopatia congenitală. Hipertensiunea arterială pulmonară asociată cu patologia țesutului conjunctiv. Hipertensiunea arterială pulmonară asociată cu hipertensiunea portală. Hipertensiunea arterială pulmonară asociată cu infecția cu virus imunodeficitar uman. Hipertensiunea arterială pulmonară legată de anorexigene. Hipertensiunea arterială pulmonară a nou-născutului. Boala pulmonară venoocluzivă. Hemangiomatoza capilară pulmonară. Hipertensiunea pulmonară venoasă. Hipertensiunea arterială pulmonară asociată cu patologia sistemului respirator. Hipertensiunea pulmonară cauzată de tromboza cronică sau obstrucția embolică a arterelor pulmonare. Diagnostic.

19. ARITMIILE CARDIACE.

Anatomia sistemului de conducere a inimii. Principii electrofiziologice de bază. Mecanismele aritmogenezei. Arimiile cardiace ereditare. Sindromul QT prelungit. Sindromul Brugada. Tahicardia ventriculară polimorfă catecolaminergică. Tulburări la nivelul nodului sinusal. Tulburări de ritm atrial. Tulburări de ritm jonctional. Tahicardia ce implică jonctiunea AV. Tulburări de ritm ventricular. Blocurile cardiace. Disociația AV. Terapia aritmilor cardiace. Aspekte generale. Terapia farmacologică. Clasificarea agenților antiaritmici. Particularitățile acțiunii preparatelor antiaritmice din diverse clase. Agenții antiaritmici clasa IA. Agenții antiaritmici clasa IB. Agenții antiaritmici clasa IC. Agenții antiaritmici clasa II. Agenții antiaritmici clasa III. Agenții antiaritmici clasa IV. Alți agenți

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 8/10	

antiaritmici. Terapia electrică (pacemaker, cardioversia și defibrilarea, ablația) și chirurgicală. Electrostimularea cardiacă. Electrostimularea endocavitării și esofagiene. Electrostimularea temporară și permanentă. Indicații, contraindicații. Electrocardiostimulatoarele. Particularități și clasificare. Managementul unui pacient cu pacemaker. Cardiostimulatoare și cardioverter-defibrilatoare. Nomenclatura pacemaker-ilor. Indicațiile pacing-ului cardiac. Selecția modului adecvat de pacing cardiac. Modul și sincronizarea ciclurilor. Indicațiile stimulării cu frecvență adaptată. Stimularea pentru ameliorarea hemodinamicii. Implantarea generatorului de impuls. Programarea stimulatorului. Complicațiile pacemaker-ilor. ECG în timpul cardiotimulării. Terapia cu cardioverter-defibrilator implantabil. Interferențe electromagnetice. Interferențe medicamentoase.

20. MOARTEA SUBITĂ CARDIACĂ.

Definiție. Epidemiologie. Cauzele morții subite. Factorii de risc ai morții subite cardiace. Grupuri populationale cu risc crescut de moarte subită. Identificarea riscului morții subite cardiace. Istoria naturală. Patogenia și fiziopatogenia morții subite cardiace. Substratul morfopatologic al morții subite. Caracteristici clinice a pacientului cu stop cardiac. Managementul stopului cardiac. Profilaxia morții subite. Tratamentul antiaritmice. Profilaxia primară a morții subite. Sisteme antitahicardice - defibrilatorii implantate.

21. **ȘOCUL CARDIOGEN.** Etiologie. Morfopatologia cardiacă. Fiziopatologia șocului cardiogen. Tablou clinic. Date de laborator și hemodinamice. Diagnostic. Tratament.

22. **TROMBEMBOLIA VENOASĂ. EMBOLIA PULMONARĂ. TROMBOZA VENOASĂ PROFUNDĂ.** Etiologie. Morfopatologie. Fiziopatologie. Diagnostic. Management. Tablou clinic. Embolia pulmonară. Infarctul pulmonar. Manifestări clinice atipice. Hipertensiunea pulmonară ctonică tromboembolică. Explorări paraclinice. Diagnostic. Evoluție, complicații, prognostic. Profilaxie. Tratamentul medicamentos. Tratamentul chirurgical.

23. BOLILE AORTEI (ANEVRISMUL DISECANT, AORTITE).

Etiologie. Clasificare. Diagnostic. Management. Tratament.

24. DESCRIEREA DEPRINDERILOR PRACTICE

Nivel de însușire A - asistat I - interpretat E – efectuat.

Denumirea deprinderii practice	Nivelul	Volumul
Ecografia cordului	A+I	30
Înregistrarea electrocardiogramei	E	20
Electrocardiograma	I	50
Monitorizarea ambulatorie de durată (ECG Holter)	I	20
Monitorizarea ambulatorie a tensiunii arteriale (MATA)	I	10
Testul de efort	A+I	10
Asistența medicală în angor agravat	E	10
Asistența medicală în infarctul miocardic acut	A+I	10
Asistența medicală în tulburări de ritm și conducere (tahicardia paroxistică, flutter atrial	E	20

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 9/10	

paroxistic, fibrilația atrială paroxistică, bloc atrioventricular)		
Asistența medicală în soc sardiogen	E	5

25. BIBLIOGRAFIA RECOMANDată

Zipes, D. P., Libby P., Bonow, R. O., Braunwald, E. <i>Braunwald's heart disease: a textbook of cardiovascular medicine</i> : [in 1 vol.] 11th ed. Elsevier Saunders, 2020.
Ghidurile Societății Europene de Cardiologie: www.escardio.org
European Heart Journal: www.escardio.org
Protocole clinice naționale. Patologia cardiovasculară. www.ms.md
PCN- 1 Hipertensiunea arterială
PCN – 60 Fibrilația atrială
PCN – 74 Angina pectorală stabilă
PCN - 78 Dislipidemiile
PCN – 80 Endocardita infecțioasă la adult
PCN – 81 Infarctul miocadic acut
PCN – 82 Insuficiența cardiacă la adult
PCN – 148 Tromboembolismul pulmonar
PCN – 212 Aritmiile ventriculare și prevenția la adulta
PCN – 241 Valvulopatiile la adult
PCN – 242 Bolile aortei
PCN – 246 Bolile pericardului.
Ginghina, C. <i>Mic tratat de cardiologie</i> . Editura Academiei Române , București. Ediția a doua 2017.
Орлов В. Н. <i>Руководство по электрокардиографии</i> . Издательство МИА 2017.

C. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ (VAM)

Descrierea deprinderii practice, a volumul și a nivelului de însușire (A/E/I)

Notă:

- E – efectuarea de sinestățitor a deprinderilor practice;
- A – asistarea și consultarea cu medicul în problema dată;
- I – interpretarea problemei date.

III. METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

Curs, lucrări practice, seminare, deprinderi practice, prezentări de cazuri clinice, activitate clinică.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENTIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 10/10	

LIMBA DE PREDARE:

Romăna.